

Entrevistem Martí Rom, realitzador de cinema i vídeo

Martí Rom ha dirigit el documental ‘Sant Cugat i l’Escola Catalana de Tapís’, on s’explica per què la ciutat va ser el centre d’aquest moviment artístic de mitjans del segle XX. A més, torna de Berlín, on ha parlat sobre el cinema al franquisme

“La modernitat del tapís a Espanya entra per Sant Cugat”

Bernat Bella Puigdomènech

bernab@pernassu.com

Martí Rom viu a Sant Cugat des de fa 28 anys i des del 1982 ha publicat, juntament amb J.M. Garcia Ferrer, cada any un llibre i un documental sobre un personatge destacat de la cultura catalana. Ara ha dirigit el documental Sant Cugat i l’Escola Catalana de Tapís, on explica el ressorgiment d’aquest moviment.

Per què reneix el tapís a Sant Cugat?

L’any 1918 va començar la Casa Aymat i fins als anys cinquanta n’omés s’hi feien catifes. La va adquirir Miquel Samaranch, que va voler donar un nou impuls i va decidir fer tapissos de la manera moderna. Llavors va parlar amb Josep Grau-Garriga i el va enviar a París perquè aprengués la nova manera de fer tapissos amb el mestre Jan Lurçat. Més tard, Grau-Garriga torna a Sant Cugat i pren la direcció de la Casa Aymat. Miró s’aproparà a Sant Cugat amb Manuel Royo i farà el primer tapís important l’any 1970.

Al documental també s’explica el context històric del moment?

No et pots oblidar de la situació. Volia relatar en quin context socioindustrial es produeix i oferir-ne una visió global. Per exemple, la inauguració del ferrocarril a finals de la primera dècada també va permetre la connexió entre Barcelona, Sant Cugat, Terrassa i Sabadell. La modernitat dels tapissos a Espanya entra per Sant Cugat. La Casa Aymat va ser l’impulsor del moviment a Catalunya i a Espanya. Tot neix a Sant Cugat.

Buscant informació vas localitzar eines imatges de Sant Cugat de principis de segle.

Martí Rom viu a Sant Cugat des de fa 28 anys

PAU LLIBRE

“Si hi ha alguna cosa important en el vessant cultural a Sant Cugat al segle XX, és el tapís”

“A l’exterior s’han quedat amb l’Espanya de la Guerra Civil, i tota la resta se’ls escapa”

Em va fer molta il·lusió. Vam trobar a la Filmoteca de Catalunya unes imatges de Sant Cugat i amb un suport de nitrat, que es feia servir fins als anys trenta. Vam concloure que eren films de professionals dels anys vint. Les imatges, d’uns 10 minuts de durada, són impressionants i la sorpresa és que les vam veure per última vegada als anys quaranta. Feia 70 anys que ningú no les havia vist.

El santcugatenc coneixen prou el moviment del tapís?

Sigui molt conegut o no, sempre està bé explicar alguna cosa que ja forma part del patrimoni de la ciutat. A Sant Cugat, si hi ha alguna

cosa important en el vessant cultural durant el segle XX és el tapís.

Vostè també ha realitzat moltes obres de crítica al franquisme i a la Transició?

Entre els anys 1972 i 1982 jo formava part d’un grup que feiem documentals de tipus sociopolític i avui encara, quan surten imatges d’arxiu sobre l’època, estan firmades per mi. A més, Joan Martí Valls i jo vam organitzar tot el moviment d’aquest cinema marginal entorn a la Central del Curt.

Sobre aquest tema has estat convidat a Nova York, Berlín...

Fa un parell de setmanes vaig tornar d’Alemanya, on vam fer una jornada sobre tot el cinema marginal que es va fer entre els setanta i els vuitanta. L’any passat es va fer a Nova York el Catalan Days, organitzat per l’Institut Cervantes i Ramon Llull, on vam fer cinc sessions sobre tot això.

Què en sabem a l’exterior, de la dictadura?

Als Estats Units saben que hi va haver algú que era dolent, però no en saben detalls. Allà s’han quedat amb l’Espanya de la Guerra Civil.

Els darrers 25 anys t’has dedicat als documentals culturals. Un dels personatges que has tractat és Miró, què ens en pots dir?

L’única pel·lícula sobre Miró, *Miró parla*, és meua. Vaig poder conviure-hi un cert temps i era una persona entranyable. Tenia molt clar el que volia fer i va ser un personatge cabdal de la cultura catalana. Era una persona normal, plenera i amb qui podies xerrar.

Quins projectes t’estàs previstes?

Estic fent un documental i l’illustro sobre Josep Maria Mestres Quadreny, un músic d’avantguarda de 80 anys que ha treballat amb la música del segle XXVIII. A part, estic acabant un llibre sobre la relació de Miró amb Mont-roig. Bona part de l’obra de Miró està ambientada en aquest poble i estic fent una obra molt documentada sobre aquesta relació. ●